

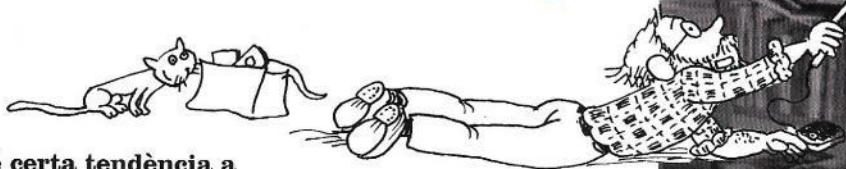
JOAQUIM CARBÓ, Per JOAQUIM CARBÓ

A mesura que la gent es fa gran té certa tendència a parlar sola. Si de vegades és per no oblidar el que ha de fer, més sovint és, encara, per recordar tot el que ha fet, el que ha viscut. Si ara parlo sol, i de mi, és per fer memòria de la meva relació amb aquesta revista... A veure, tu, és a dir, jo, quin és el record més llunyà que en tenim?

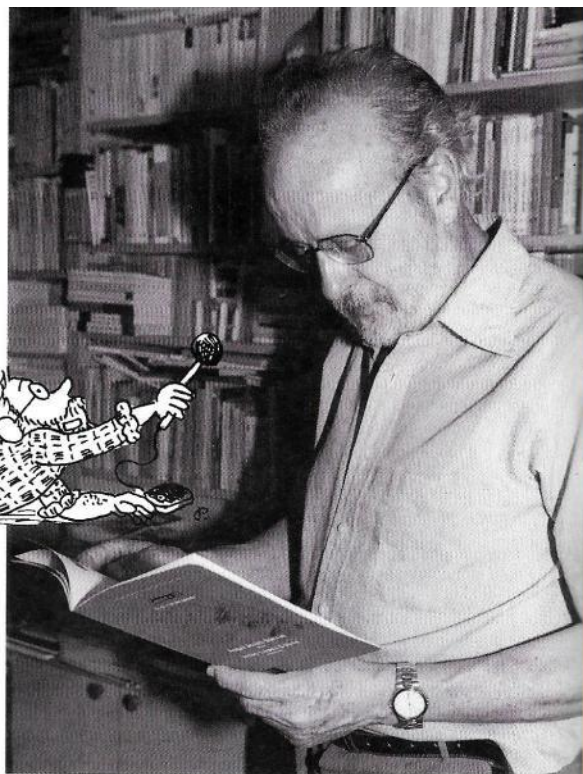
—D'abans que naixés i tot. Una tarda de la tardor del 1961, Josep Tremoleda, el primer director, va reunir uns escriptors per ensenyar-nos la maqueta d'una revista per a nois i noies. I ens va convidar a escriure un conte per a les dues pàgines centrals... Tots ens vam preguntar com havien de ser, aquests contes, ja que feia vint-i-tres anys que no ens en deixaven publicar en català. Els escriptors vells n'havien perdut el costum i els joves ni tan sols no ho havíem intentat.

I tu, o jo, que és el mateix, què vam fer?

—Vaig ser l'únic que ho va provar. Ningú no sabia com s'hi havia de posar. I jo tampoc, és clar, però vaig trobar unes notícies de quatre o cinc ratlles al diari que em va semblar que podien servir d'arrencada. Així, una tarda, vaig escriure l'un darrere



l'altre El maquinista de Cotentin i Bibi, el gos d'Ancona, que van sortir en els números 1 i 2 de la revista. I ja que no s'hi apuntava ningú més, també vaig escriure els dels números 3, 4 i 5.



No t'han dit mai que ets un acaparador?

—Si algú ho pensa, s'equivoca. De seguida em van fer del consell de redacció i vaig ser dels que es van dedicar amb més ganes a engrescar els altres escriptors a participar-hi. I quan algú es decidia, el rebíem amb els braços oberts, com va passar amb la Mercè Canela, que gairebé era una nena i ara és la nostra directora. Si en els primers cinquanta números hi vaig publicar vint-i-un contes, va ser perquè la majoria d'escriptors encara no s'adonava de com es podia divertir escrivint per a les noies i nois. Durant l'any 2001, en canvi, no n'he publicat cap de llarg.

És clar! T'has fet vell i et falta empena i imaginació.

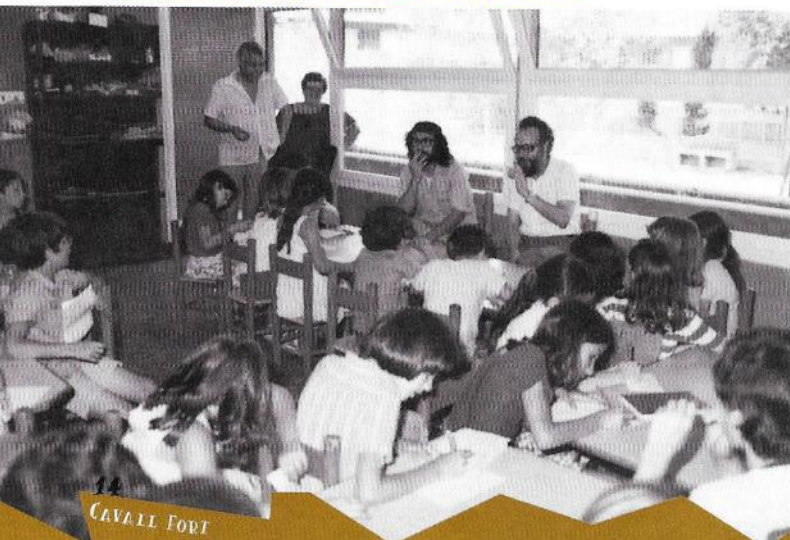
—Tens raó a mitges: m'he fet vell però no em falten ganes ni idees. En el dossier del número de Sant Jordi de l'any passat hi ha divuit contes que no passen de les vuit ratlles cada un. I en tot el 2001 hi vaig publicar una entrevista; els guions de la Neus i en Miquelet, al Tatano; uns quants articles, i em vaig fer un tip de llegir llibres de versos per triar els poemes que hem reproduït. També he estat jurat del concurs de portades i de còmics... De vegades he escrit articles sobre coses que desconeixia, com ara el petroli, les piràmides, els castors, els...

Quina cara més dura!

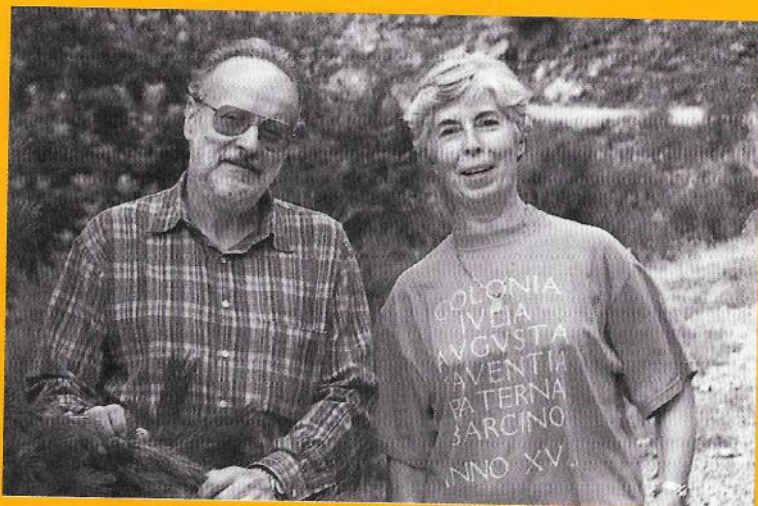
—No m'has deixat acabar! Per ser temes que desconeixia, llegia i llegia per informar-me'n i llavors en feia un resum per entendre-ho millor i de la manera més senzilla, que era com calia explicar-ho als nostres lectors.

Estàs content d'alguna cosa en especial?

—De tot! Quin goig, trobar algú que esta a punt de ser avi i que em diu que va descobrir el plaer de llegir a Cavall Fort. És fantàstic, haver treballat



més de quaranta anys en una feina tan agraïda. Tinc molts records de totes les persones amb qui he col·laborat. Algunes ja no hi són, com Maria Novell, que de petit em va obrir els ulls a la lectura i a qui, de gran, vaig portar a la redacció de la revista, per a la qual va escriure una trentena d'articles que són dels millors que hem publicat mai. Per desgràcia, va morir massa jove, quan estava en plena forma. I ja que és impossible esmentar-les totes, només diré que he après molt i molt del director anterior, Albert Jané, que és un savi que ha fet tots els possibles per dissimular-ho. Ara, però, ja no pot perquè tothom sap que l'han fet membre de l'Institut d'Estudis Catalans. Mai no s'havia vist un acadèmic traduint els diàlegs dels còmics, pel·lícules infantils, empescant-se concursos, reescriuint o inventant rondalles... Un bon mestre i un gran amic!



I no hi ha res del que hi has fet que et faci més feliç?

—Podríem parlar dels treballs que han tingut vida més enllà de la revista. Molts dels dos-cents contes s'han recollit després en llibres com *El llop i el caçador*, *Un xicot de sort*, *La calaixera dels contes* i *El rei de la muntanya*... Alguns d'aquests contes també han crescut i s'han convertit en una novel·la, com és el cas d'*El zoo a casa*, *Els gossos salvatges* i, sobretot, *L'home que es va aturar davant de casa*, publicat al número 100. Durant vint-i-cinc anys vaig pensar que era el punt de partida d'una novel·la. I, quan m'hi vaig posar, me'n van sortir dues: aquella i *El noi que va fer anar el ranxo endavant*. És curiós el cas de *Les armes de Bagatel·la*, el conte que vaig escriure per aprofitar uns dibuixos molt bonics que un dibuixant ens va portar com a mostra i que més endavant es va convertir en una obra de teatre escrita amb l'amic Jaume Batiste a quatre mans.

I res més? Jo diria que en el món dels còmics, tu i en Madorell...

—I tant! L'any 1966, quan vaig publicar la novel·la *La casa sota la sorra*, Josep M. Madorell em va proposar que li escrivís un guió per dibuixar-lo en forma d'història de còmic. Ho vaig fer i, després, me'n va demanar més i més... L'última, *La casa sobre les mines*, es va publicar a Cavall Fort entre el 1999 i el 2000. Algun cop vaig escriure primer la novel·la i després el guió, i, en d'altres, a l'inrevés... Francesc Infante també va convertir en historietes algunes narracions d'en Felip Marlot.

I fora de la revista, què tal?

—Si no arriba a ser per l'oportunitat d'escriure per a Cavall Fort, possiblement mai no se m'hauria acudit treballar per als nois i noies. Jo era un escriptor per a la gent gran, i prou. Però la revista ha obert un món de possibilitats a molts escriptors i dibuixants. En el meu cas, els contes em van portar als llibres. Potser n'he fet un gra massa, perquè entre novel·les, reculls de contes, obres de teatre, costumaris i àlbums de



còmic n'he publicats gairebé vuitanta. N'hi ha tres o quatre més a punt de sortir, i cinc o sis més de pensats... A part, he tingut el privilegi de visitar moltes escoles i de parlar directament amb els meus lectors. Ara que ja no hi puc anar perquè si parlo massa estona seguida em ve mal al coll, totes les escoles del país rebran un volum en què procuro contestar les preguntes que m'havien fet en alguna ocasió. En l'edició d'aquest llibre han participat Cavall Fort i la major part d'editorials que m'han publicat algun llibre. Em sembla una bona ocasió per a donar les gràcies a tothom.

I què més?

—De tot i molt: anècdotes, noms, projectes..., però la Rosamaria ens controla i ens renya si escrivim articles més llargs de mil paraules. I aquest ja en té 1.228.

JOAQUIM CARBÓ (aquests dues no compten!)
Il·lustració: PILARÍN

